

AKTYWATOR

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST AKTYWATOR,
REALIZUJĄ POMYSŁY, ZMIENIAJĄC MYŚLI W CZYNY.
CZĘSTO SĄ NIECIERPLIWI.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT AKTYWATOR

- Ćwiczenie uważności
  - pozwala na zauważanie kiedy rozpoczynamy akcje
- Określać warunki sukcesu
  - Pozwala na działanie intencjonalne, a nie tylko dla działania - można odpowiedzieć sobie na pytanie "Kiedy będę wiedzieć, że rezultaty tego działania są dobre?"
  - Do poczytania:
    - Książka: "Metoda Lean Startup" Eric Ries
    - Cykl deminga
    - DoD - definition of done
- Nauczyć się dzielenia zadań na mniejsze kroki
  - Pozwala unikać znużenia
  - Umożliwia testowanie mniejszego obszaru
  - Zmniejsza ryzyko
- Zapisać jedno/dwa pytania, które warto zadać sobie przed akcją
  - Daje informacje dlaczego działasz
  - Pozwala się zastanowić czy to jest zgodne z Tobą
- Nauczyć się delegowania
  - Aktywator świetnie zaczyna, potrzebuje wsparcia i zespołu - warto nauczyć się przekazywać zaczęte zadania
  - Jak dobrze przekazać to kolejnej osobie?

ANALITYK

**OSOBY, KTÓRE MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO ANALITYKÓW,
LUBIĄ SZUKAĆ PRZYCZYN I ŹRÓDEŁ.
MAJĄ UMIEJĘTNOŚĆ WYSZUKIWANIA CZYNNIKÓW, KTÓRE
MOGĄ WPŁYNAĆ NA SYTUACJĘ.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ANALITYK

- Nauczyć się zadawać pytania
  - Zadawanie pytań w dobry relacyjny sposób
  - Nauczyć się zadawać właściwe pytań
    - "Nawyk coachingu. Mów mniej, pytaj więcej i stań się lepszym liderem"
Michael Bungay Stanier
- Podsumowywanie
  - Sprawdzanie, czy mamy dobre informacje
  - Wyciąganie więcej informacji
  - "Negocjuj jakby od tego zależało Twoje życie" Chris Voss
- Komunikacja
  - Potrzeby czasu na analizę - szacowanie kiedy możemy dać odpowiedź
  - Wniosków z danych oraz modelu decyzyjnego
- Modele podejmowania decyzji
  - W różnych obszarach można podejmować decyzje w różny sposób. Warto przemyśleć to i przygotować je wcześniej, aby nie popadać w paraliż decyzyjny.
  - Przeanalizować wcześniej, warunki minimalne i maksymalne - przygotować model decyzyjny na podstawie "Esencjalista" Greg McKeown
- Określanie czasu na analizę danych i podjęcie decyzji
  - Dawanie sobie z góry określanego terminu do kiedy dostarczy się wnioski lub decyzję.

BEZSTRONNOŚĆ

**OSOBY, KTÓRYCH TALANTEM JEST BEZSTRONNOŚĆ,
SĄ MOCNO ŚWIADOME, ŻE WSZYSTKICH NALEŻY TRAKTOWAĆ TAK
SAMO. USTALAJĄC JASNE GRANICE I TRZYMAJĄC SIĘ ICH,
STARAJĄ SIĘ TRAKTOWAĆ WSZYSTKICH KONSEKWENTNIE.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT BEZSTRONNOŚĆ

- Nauczyć się jak robić audyt zasad
  - Często osoby z tym talentem czują zasady, opisują ją - warto umieć to robić w procesowy sposób.
  - Czy to są Twoje zasady? Czy to są zasady zastane?
    - Może to być część audytu zasad
- Opisywać kulturę
  - Jest kilka modeli opisywania kultury. Wiele z nich zawiera opisy rzeczy widocznych, ale też nienazwanych. Osoby z Bezstronnością mogą się wiele nauczyć i być skuteczniejsze np. sprawdzając model kultury wg Scheina
    - widoczne artefakty
    - normy i wartości
    - założenia
- Scalanie zasad i ich komunikacja
  - Osoby z tym talentem mogą być świetne w łączeniu zasad różnych grup i osób w grupie.
    - Jak rozmawiać z różnymi grupami?
    - Jak pytania zadawać?
  - Nauczyć się komunikować zasady w przejrzysty sposób na piśmie
    - Jak komunikować to grupie?
    - Jak przeprowadzać grupę przez proces rozumienia zasad?
  - Stoicyzm - wybieranie na co mam wpływ, a na co nie mam wpływu - skupianie się na tym na co mam wpływ.
  - Jak pomóc ludziom zrozumieć, że zasady nie muszą przestaniać relacji
- Opisywanie zmiany
  - Wprowadzanie nowych zasad to duża zmiana.
  - Znaleźć dobry model i sposób wprowadzania zmian - np. emocjonalny cykl zmiany z 12 tygodniowego roku
  - Ćwiczenie tolerancji i akceptacji innych zasad
- Sprawiedliwe traktowanie i nieocenienie ludzi
  - określanie faktów vs interpretacji - co zarejestruje kamera, mikrofon

BLISKOŚĆ

OSOBY, KTÓRE MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO MAJĄCYCH TALENT BLISKOŚĆ, LUBIĄ BLISKIE RELACJE Z INNYMI. ODNAJDUJĄ SATYSFAKCJĘ W CIĘŻKIEJ PRACY Z PRZYJACIÓŁMI, ABY OSIĄGNĄĆ CEL.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT BLISKOŚĆ

- Naucz się określać stopnie relacji
  - Przeanalizuj swoje relacje, zobacz jakie różne stopnie relacji masz
    - Jak je budowałeś/aś?
    - Zapytaj swoich bliskich co sprawia, że macie bliską relację
    - Wyciągnij wnioski
  - Odpowiedz sobie na pytanie - jak głęboko chcesz budować relacje z daną osobą
- Naucz się modelu góry lodowej
  - Ucz się słuchać tego co jest pod powierzchnią wody?
  - Jak pytać o to co pod powierzchnią?
- Ćwicz bycie samemu
  - Tylko umiając być samemu można dobrze być z innymi.
- Zapoznaj się z ekonomią wdzięczności
  - Jak budować relacje na dawaniu i jak odróżnić tych, którzy są notorycznymi biorcami od pozostałych?
  - Polecane książki
    - „Dawaj i bierz” Adam Grant
    - „Ekonomia wdzięczności” Gary Vaynerchuk
- Asertywna komunikacja
  - Odróżnianie mówienia NIE sprawie od mówienia NIE relacji

**OSOBY, KTÓRE MAJĄ TALENT CZAR KOCHAJĄ
POZNAWAĆ NOWYCH LUDZI I ICH SOBIE
ZJEDNYWAĆ.
ODCZUWAJĄ SATYSFAKCJĘ Z PRZEŁAMYWANIA LODÓW I
NAWIĄZANIA KONTAKTU Z DRUGĄ OSOBĄ.
PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT CZAR**

- Naucz się być gospodarzem dla różnych osób
  - Co sprawia, że ludzie czują się dobrze?
  - Różne osoby mają różne potrzeby
  - Określ co sprawia, że inni czują się bezpiecznie
  - Jak o to zadbać?
- Rozwijaj swoją inteligencję społeczną
  - Na czym ona polega?
  - Co sprawia, że używa się jej w świadomy sposób?
- Zbuduj swój sposób na ładowanie baterii
  - Miej swoje grono ludzi - z którymi najbardziej ładujesz baterie
  - Określ jaki czas jest wartościowy dla Ciebie
  - Daj sobie prawo nie zawsze być z ludźmi
- Ucz się stawiać granice w relacjach
  - ustal kto ma do Ciebie szerszy/głębszy dostęp - z kim budujesz mocniejszą relację
  - Komunikuj, że twoja otwartość nie oznacza, że można Ci wchodzić na głowę
  - pilnuj by "przyjemna atmosfera" nie dominowała celu działania lub współpracy
- Obserwuj kiedy rywalizujesz o uwagę
  - Wybieraj kiedy wchodzisz w interakcje, bo to buduje, a kiedy dla zdobycia uwagi.
  - Unikaj rywalizacji dla samej rywalizacji (winning other over)
  - Zostawiaj przestrzeń dla innych, ułatwiał/wspieraj ich obecność i widoczność w grupie (bądź facylitorem dobrej atmosfery i wykorzystuj ją dla dobra tych, którzy nie mają Twojej lekkości)

DOWODZENIE

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST DOWODZENIE, SĄ SILNIE OBECNE W GRUPIE. POTRAFIĄ PRZEJĄĆ KONTROLĘ NAD SYTUACJĄ I PODEJMOWAĆ DECYZJE.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT DOWODZENIE

- Naucz się zauważać właściwy moment na przejście kontroli nad sytuacją
  - Zadawaj sobie pytanie:
    - jaki jest cel i czy to co zamierzam zrobić teraz prowadzi do celu?
    - co przejście przez Ciebie kontroli spowoduje z zespołem?
    - Czy to wzmocni ich więzi i pomoże osiągnąć cel, czy uzależni ich od Ciebie?
    - Jaka jest różnica między sukcesem, a zwycięstwem?
      - Lekcje z książki "Ego to Twój wróg"
- Bądź głosem dla ludzi, którzy nie mają przestrzeni na zabieranie głosu
  - Naucz się weryfikować potrzeby tych osób
  - Określ granice i sprawdź, jak te osoby poczują się z Twoją pomocą
  - Sprawdź jak możesz im pomóc nazywać rzeczy po imieniu - dzięki temu pokazywać swoją perspektywę.
  - Naucz się pokazać innym, że są zauważani i że są ważni
- Naucz się bycia liderem bez bycia bezwzględny
  - Twoją siłą jest umiejętność mówienia rzeczy wprost.
    - Jak to robić w dobry sposób?
    - Ciekawa książka: "Lying" Sama Harrisa
  - Prawdę można powiedzieć na wiele sposobów - naucz się to robić dobrze.
- Naucz się różnicy między konfliktem a konfrontacją
  - Czym dla Ciebie jest konflikt?
  - Czym dla Ciebie jest konfrontacja?
  - Z jakim celem wchodzisz w sytuację?
- Naucz się prosić o bezpośrednią informację zwrotną
  - Poproś o informację zwrotną dla bardzo konkretnego obszaru, pomoże to ludziom się do tego odnieść.
  - Stwórz dla siebie środowisko, w którym taki feedback będzie naturalny - da Ci to przestrzeń rozwoju
  - Przeszkody (wprowadzenie wniosków z feedbacku) pomagają, dają coś do przezwyciężania
    - jak je określać?

DYSCYPLINA

LUDZIE, KTÓRYCH TALENTEM JEST DYSCYPLINA, UWIELBIAJĄ RUTYNĘ I STRUKTURĘ. ICH ŚWIAT NAJLEPIEJ OPISUJE PORZĄDEK, KTÓRY TWORZĄ.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT DYSCYPLINA

- Sprawdź jaki masz typ Dyscypliny
  - Przestrzenna czy procesu myślowego
    - Są osoby, których dyscyplina objawia się w planowaniu przestrzeni, działania
    - Są osoby, których dyscyplina objawia się w procesie myślowym i schematach myślowych
  - Sprawdź który masz i skup się na pogłębianiu tego wybranego obszaru
    - Z jednej strony mamy książki np. Marie Kondo
    - Z drugiej The Great Mental Models
- Oddziel porządkowanie i układanie procesu od brania za niego odpowiedzialności
  - Często osoby z tym talentem proszone są o pomoc w poukładaniu, uporządkowaniu czegoś - a potem okazuje się, że na nich spada odpowiedzialność zrobienia tego i śledzenia postępów
  - Zakomunikuj w czym pomagasz, a co zostawiasz innym
- Naucz się wykorzystywać środowisko zewnętrzne do wprowadzania nowych procesów
  - Można wiele nauczyć się z książek o nawykach, w których często jest wspomniane, że modyfikacja środowiska może pomóc w budowaniu rutyn. To samo dotyczy procesów i procedur - im bardziej działamy zgodnie z tym co mamy w otoczeniu, tym łatwiej będzie nam je wprowadzić w życie - dla siebie i innych.
  - Pomocna będzie książka "Atomowe Nawyki" Jamesa Cleara
- Stwórz trzy stopniowy plan odpowiadania i reagowania na zmianę
  - Zmiana jest nieodzowna i nawet najlepszy plan nie zagwarantuje, że coś się po drodze nie zmieni.
  - Można stworzyć dla siebie plan odpowiadania na zmianę - warto go ubrać w 3 stopniową procedurę (inspiracja z Gallup Theme Thursday)
- Połącz strukturę i plan z celami
  - naucz się zadawać sobie pytanie - dla nowych i istniejących procedur - jakiemu celowi służy ten sposób działania. Czy ten sposób działania jest nadal zgodny z celem, który chcę osiągnąć?

ELASTYCZNOŚĆ

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ELASTYCZNOŚĆ, WOLĄ PŁYNAĆ Z PRĄDEM. SĄ OSOBAMI SILNIE ZAKORZENIONYMI W TERAŹNIEJSZOŚCI, KTÓRE NA BIEŻĄCO RADZĄ SOBIE Z PROBLEMAMI I ODKRYWAJĄ PRZYSZŁOŚĆ DZIEŃ ZA DNIEM.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ELASTYCZNOŚĆ

- Pomóż innym przechodzić przez zmianę
  - bądź "agentem zmiany"
  - potrafisz odnaleźć się w zmianie, naucz się co innym sprawia trudność w zmianie i pomagaj przez nią przejść
  - znajdź rolę, w której będziesz pomagać w przechodzeniu przez zmiany
- Szukaj zadań/projektów, które można skończyć w jeden dzień
  - jak jeden dzień to za długo, to w kilka godzin
  - zwiększysz sprawczość i zmienność tego czym się zajmujesz
- Obserwuj, kiedy i do czego się dostosowujesz
  - robisz to świadomie czy oportunistycznie?
    - wyciągaj wnioski
  - aktywnie wybieraj, kiedy chcesz coś zrobić
- Naucz się robić krok do tyłu
  - zwiększ swoją świadomość tego co się dzieje, zadając sobie kilka pytań:
    - co zauważam?
    - co się dzieje?
    - na co reaguję?
    - czego powinienam/powinienem być świadomy?
  - pomoże Ci to być jeszcze bardziej skutecznym/ą w reagowaniu na wydarzenia
- Określaj ramy dla swojego elastycznego działania
  - osoby z elastycznością świetnie odnajdują się w działaniu, gdy mają określony jego ramy, np.:
    - budżetowe
    - czasowe - "zrobić dane zadanie w tym tygodniu vs we wtorek o 14"
    - odpowiedzialności - wolność do elastycznego działania w zakresie ustalonego zakresu odpowiedzialności.
  - ramy ustawione z zewnątrz albo przez siebie

EMPATIA

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST EMPATIA, WYCZUWAJĄ
UCZUCIA INNYCH POPRZEZ WYOBRAŻANIE SOBIE SIEBIE W
SKÓRZE INNYCH I W ICH SYTUACJACH.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT EMPATIA

- Naucz się nazywać emocje
  - anatomia emocji
  - obserwowanie ich
  - nazywanie
  - Książki:
    - How emotions are made
    - Porozumienie bez przemocy
- Wypracuj umiejętność stawiania granic
  - naucz się rozróżniać empatię od współczucia
  - dla siebie
  - dla innych
- Naucz się organizować przestrzeń na mówienie o emocjach
  - możesz być tłumaczem emocji dla innych, ale nie musisz przejmować emocji na siebie
  - pokazuj, że emocje są ważne
  - pokazuj, że emocje nie są groźne, pomagają w zrozumieniu i komunikacji
  - znajdź osoby, z którymi będzie możliwość rozmowy o emocjach
- Organizuj więcej czasu 1:1 z ludźmi
  - łatwiej słuchać i zadawać pytania
  - więcej przestrzeni na rozmowę o emocjach
- Wypracuj swoje pytania
  - Naucz się słuchać, podsumowywać, pytać
  - Sprawdzaj hipotezy, które pojawiają Ci się w głowie

INDYWIDUALIZACJA

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST INDIWIDUALIZACJA, SĄ ZAINTRYGOWANE UNIKALNYMI CECHAMI KAŻDEJ OSOBY. MAJĄ DAR WYMYŚLANIA, JAK LUDZIE, KTÓRZY SĄ OD SIEBIE RÓŻNI, MOGĄ PRACOWAĆ PRODUKTYWNI.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT INDIWIDUALIZACJA

- Naucz się obserwować komu dajesz uwagę w grupie
  - Kto zastępuje na uwagę? Najlepsza osoba? Najślabsza? Najgłośniejsza?
  - Dlaczego dajesz uwagę danej osobie?
  - Jak to wpływa na grupę?
- Naucz się podejmować decyzję dotyczącą grupy
  - Nie wszyscy będą zadowoleni i to jest coś co warto umieć akceptować.
  - Stwórz Twoje kryteria sukcesu dla organizowania czegoś dla grupy - inne niż zadowolenie wszystkich.
- Naucz się wykorzystywać indywidualizację w Twoim kierunku
  - Naucz się obserwować siebie
    - Kiedy najlepiej działasz?
    - Jakie otoczenie pomaga Ci działać najlepiej
      - Wyciągaj wnioski
  - Naucz się dostosowywać Twoje działanie do siebie
    - np. poprzez budowanie Twoich nawyków
- Wyznacz granice dostosowywania
  - Co dostosujesz do osoby?
  - Co nie podlega dostosowania i jest zasadą, która dotyczy wszystkich?
- Stwórz swój system obserwacji
  - Co notujesz o osobach
    - Jaka jest data urodzin?
    - Co czytają?
    - Co ich ciekawi?
    - Jaka kawa lubią?
  - Ludzie potrzebują docenienia, ale każdy innego
    - Naucz się tego jakiego docenienia potrzebują ludzie wkoło Ciebie
  - Rozwijaj swoją pamięć
    - Łatwiej zapamiętać informacje o osobach
    - Jeszcze bardziej zindywidualizować swoje podejście do osób

INTEGRATOR

OSOBY, KTÓRE MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO INTEGRATORÓW, AKCEPTUJĄ INNYCH. SĄ ŚWIADOMI OBECNOŚCI TYCH, KTÓRZY CZUJĄ SIĘ ODRZUCANI I PODEJMUJĄ WYSIŁEK WŁĄCZENIA ICH DO ZESPOŁU.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT INTEGRATOR

- Zapoznaj się z różnymi technikami onboardingu
  - Jak włączać ludzi do nowej grupy, roli, zespołu?
  - Wykorzystać wiedzę z innych obszarów do włączania osób, wkoło Ciebie
- Naucz się tłumaczyć i pokazywać różnice między tolerancją i akceptacją
  - Ludzie często nie tolerują czegoś bo boją się, że to będzie oznaczało akceptację czegoś z czym się nie zgadzają.
  - Jest droga pośrednia - tolerancja.
  - Pokazuj innym tę drogę.
- Poszukaj roli typu People Partner
  - Osoba, której rolą jest być dla wszystkich i pomagać
  - Osoba, pomiędzy różnymi grupami, która jest pomostem - naucz się jak być takim pomostem.
- Naucz się przekazywać informacje w różny sposób
  - Różni ludzie potrzebują różnych komunikatów.
  - Naucz się jak skutecznie docierać do różnych grup dzięki dostosowanej komunikacji.
  - Ćwiczenie: jak przekazać ten sam komunikat, trzem osobom z różnych kontekstów?
- Sprawdź jakie są stopnie delegowania
  - Czasami chcemy włączać trochę na siłę i dajemy pierwsze lepsze zadania.
  - Można włączać na odpowiednim poziomie - do wiedzy, zaufania, doświadczenia.
  - Naucz się różnych sposobów delegacji i używaj tej wiedzy do włączaniu ludzi

INTELEKT

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST INTELEKT,
CHARAKTERYZOWANE SĄ POPRZEZ SWOJĄ AKTYWNOŚĆ
INTELEKTUALNĄ. SĄ INTROSPEKTYWNE I DOCENIAJĄ
INTELEKTUALNE DEBATY.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT INTELEKT

- Znajdź osoby, z którymi możesz rozmawiać
  - Chodzi o rozmowy w głębszy sposób, w których można zanurzyć się w szczegóły i niuanse
  - rozmawiać o tematach, które są ważne dla Ciebie
  - w bezpieczny sposób
- Wypracuj swój sposób łączenia wątków
  - W jaki sposób przetwarzasz wiedzę z:
    - Książek
    - Filmów
    - Artykułów
    - Podcastów
  - Gdzie możesz łączyć idee? W jaki sposób? W jakim miejscu i narzędziu?
- Określ i zakomunikuj Twój sposób pracy
  - Osoby z tym talentem często przetwarzają rzeczywistość w tle
  - Zakomunikuj ile czasu potrzebujesz na przemyślenie
  - Umów się sam z sobą
  - Zakomunikuj rezultaty pracy
    - poinformuj kiedy wchodzisz w tryb myślenia
- Naucz się jak odpowiadać w zależności od oczekiwań
  - Czy ktoś chce tylko szybkiej odpowiedzi - odpowiedz, ale zakomunikuj, że to odpowiedź nie przemyślana
  - Czy może całego wnioskowania i tła - powiedz kiedy możesz dać dobrą odpowiedź
- Buduj przestrzeń na myślenie
  - Kiedy myślisz, przetwarzasz?
  - W jakich okolicznościach jest to najskuteczniejsze
  - planuj czas na myślenie

KOMUNIKATYWNOŚĆ

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST KOMUNIKATYWNOŚĆ,
NIE MAJĄ TRUDNOŚCI Z UŁOŻENIEM ICH MYŚLI W SŁOWA.
SĄ DOBRZYMI ROZMÓWCAMI I DOBRZYMI PREZENTERAMI.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT KOMUNIKATYWNOŚĆ

- Znajdź osoby do odbijania pomysłów
  - osoby z tym talentem myślą mówiąc - z kim możesz rozmawiać, aby układać myśli w głowie?
  - naucz się pytać o pozwolenie - tak, aby druga osoba wiedziała, że teraz myślisz na głos
- Naucz się opowiadać historie
  - tzw. storytelling
  - osoby z tym talentem umieją przekuć pomysł w opowieść
- Opracuj swój sposób zapisywania historii
  - historie wspaniale przenoszą znaczenie
  - buduj swój zasób historii do wykorzystania w komunikacji
  - gdzie, jak, kiedy będziesz zapisywać historie?
- Określ swój sposób wyrażania się
  - komunikatywność to nie tylko mówienie i prezentowanie - jaki jest twój sposób przekazywania tego co ważne?
  - Mówienie, prezentowanie, pisanie, vlogowanie, podcasting, visual arts
- Naucz się wyciągać esencję
  - Dojrzała komunikatywność umie przyciągać uwagę do tego co najważniejsze
  - ucz się, ćwicz i sprawdzaj jak rozumiały Twoje przekazy
  - ucz się podsumowywać tak, aby trafić do większości osób

KONTEKST

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST KONTEKST, LUBIĄ
MYŚLEĆ O PRZESZŁOŚCI. ROZUMIEJĄ TERAŹNIEJSZOŚĆ NA
PODSTAWIE BADANIA HISTORII.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT KONTEKST

- Naucz się mówić o błędach z przeszłości
  - Zapisuj, aby wnosić
  - Pokazuj czego warto unikać
  - Przypominaj, aby działać bezpiecznie
- Naucz się pokazywać perspektywę, która pomaga działać
  - Już to przeżyliśmy i poradziliśmy sobie
  - Pomogło nam xyz
  - Uczmy się z przeszłości
- Opowiadaj o intencji działania
  - Kiedy działamy czasami zapominamy, od czego zaczęliśmy
  - Naucz się wnosić to w dobry sposób
  - Pomóż wracać na właściwą ścieżkę
- Naucz się opowiadać o przeszłości, aby budować społeczność
  - Dzięki temu możesz budować społeczność
  - Buduj historię, która jest wspólna dla grupy
  - Wnosić najważniejsze lekcje
- Naucz się słuchać historii
  - Aby móc wnosić historię najpierw trzeba ją usłyszeć
  - Gdzie je zapisujesz gdy je usłyszysz?

MAKSYMALISTA

OSOBY, KTÓRE MAJĄ TALENT MAKSYMALISTA, SKUPIAJĄ SIĘ NA MOCNYCH STRONACH, W TEN SPOSÓB STYMULUJĄC ROZWÓJ OSOBISTY I DOSKONAŁOŚĆ GRUPY. SZUKAJĄ MOŻLIWOŚCI TRANSFORMACJI CZEGOŚ SILNEGO W COŚ DOSKONAŁEGO.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT MAKSYMALISTA

- Naucz się dawać feedback pokazując potencjał
  - sprawdź narzędzia coachingowe - jak zauważać to co dobre i pokazywać co można zrobić więcej
  - pytaj o pozwolenie na danie feedbacku
    - mam dużo pomysłów co można ulepszyć, chętnie się podzielę - daj proszę znać jeżeli masz na to ochotę
  - warto wybrać najważniejsze obszary, bo ludzie zazwyczaj przyjmują do 3 uwag i jeśli dasz więcej to efektywność spada
- Znajdź sposób na uczenie się od osób, które odniosły sukces
  - jak to zrobiły?
  - jak definiowały sukces i cele?
- Pracuj z mentorami
  - otaczaj się osobami lepszymi od siebie,
  - naucz się prosić o feedback
- Zdefiniuj co dla Ciebie znaczy najlepiej
  - Czy to będzie:
    - Lepsza jakość
    - Więcej
    - Szybciej
    - Ciągła poprawa
  - Używaj tego do definiowania swojego działania
- Naucz się komunikować i uzgadniać standardy
  - Przy współpracy
  - Przy delegowaniu
  - Warto mieć inne standardy do innych projektów, a nie jeden ideał do wszystkich - aby wiadomo było, kiedy jest moment na odpuszczenie

NAPRAWIANIE

OSOBY, KTÓRE MAJĄ TALENT NAPRAWIANIE, SĄ BIEGŁE W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW. DOBRZE IDZIE IM SZUKANIE, CO POSZŁO ŹLE I ZASTANAWIANIE SIĘ, JAK TO NAPRAWIĆ.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT NAPRAWIANIE

- Naucz się określać czy to jest problem
  - Czy to jest mój problem czy innych?
  - Kto jest odpowiedzialny za określenie tego?
- Naucz się pytać o zgodę na pomoc
  - Aby komuś pomóc, ta osoba, w większości przypadków, musi być gotowa, aby jej pomóc
  - Podkreśl chęć pomocy, a nie wskazywania problemu
  - Naucz się proponować rozwiązania
- Nakieruj swój talent na ludzi i zespoły
  - Naprawienie może być też bardzo skuteczne w naprawianiu problemów w relacjach w zespole
  - Dzięki temu zespół może działać lepiej
    - jest to w końcu talent z domeny wykonywania
- Naucz się delegować
  - Nie każdy problem musi być rozwiązany przez Ciebie
  - Warto nauczyć się określać co jest problem, pokazać możliwe rozwiązania i delegować to do właściwej osoby
- Pokazuj objawy, problem i możliwe rozwiązania
  - zupełnie inaczej jest odbierany komunikat, że coś nie działa i taki, który pokazuje tło, objawy,
  - pomóż innym zrozumieć dlaczego ten problem jest problemem

ODKRYWCZOŚĆ

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ODKRYWCZOŚĆ,
SĄ ZAFASCYNOWANE IDEAMI. SĄ W STANIE
ZNALEŹĆ POŁĄCZENIA POMIĘDZY ZJAWISKAMI, KTÓRE
NA PIERWSZY RZUT OKA SĄ BARDZO ODLEGŁE.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ODKRYWCZOŚĆ

- Naucz się informować w jakim trybie działasz
  - Generujesz pomysły czy już rzeczy do działania?
  - W jaki sposób to zakomunikujesz?
  - Odróżniaj pomysły od opinii
- Ćwicz przekazywanie pomysłów
  - Tak aby innym pokazać połączenia - łatwiej przyjmują
  - Pomóc innym samemu połączyć kropki
- Dawaj trzy najlepsze pomysły
  - Trzy, cztery - ważne, żeby mieć limit
  - Ludzie wtedy nie są przytłoczeni liczbą pomysłów
  - Ty myślisz o tym, które są najlepsze (ale to Ty definiujesz co znaczy najlepsze)
- Zapisz pomysły, które zostały zrealizowane i pomogły komuś/czemuś
  - Może nawet zachowuj elementy, który o tym przypominają
  - Motywacja i przypomnienie, że pomysły pomagają
- Szukaj okazji do zadawania pytań „a co by było gdyby?”
  - Naturalny obszar Twojego talentu
  - Pomoc innym w obszarze, który nie jest łatwy dla wszystkich

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ODPOWIEDZIALNOŚĆ,
BIORĄ PSYCHICZNĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA TO, CO
OBIECUJĄ ZROBIĆ. SĄ ODDANE PONADczasowym
wartościami, takim jak szczerść i lojalność.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Naucz się śledzić, mierzyć i komunikować postęp
  - Postęp motywuje - z tym talentem masz naturalną tendencję do zauważania go
  - Pokazuj w jakim miejscu na drodze do realizacji dużego projektu - wytrwanie na drodze do czegoś co do czego się zobowiązaliście
- Zbuduj sposób śledzenia swoich zobowiązań
  - Priorytetyzacja - co jest najważniejsze?
  - Świadome branie nowych rzeczy - z jasnym określeniem ile masz dostępnego czasu
- Naucz się delegować
  - Nie wszystko co jest na Tobie musisz zrobić TY
  - Zrozum na co masz wpływ (Twoja odpowiedzialność)
  - Zrozum na co nie masz wpływu (nie Twoja odpowiedzialności)
  - Rozłożyć odpowiedzialność
  - Są różne modele delegowania - sprawdź jak to robić dla różnych osób
  - Ustalaj dokładnie za co jesteś odpowiedzialny TY, a za co inni
- Naucz się mówić „nie”
  - Oddzielenie od relacji
  - Weź po uwagę ile masz na sobie i uwzględnij to w decyzji
- Naucz się mówić tak
  - Naucz się jasno komunikować za co bierzesz odpowiedzialność
    - Za to biorę, za to nie biorę
  - Pomagaj innym zrozumieć Ciebie
  - Bierz na siebie dlatego, że tego chcesz
    - Nie z powodu winy lub źle pojętego poczucia odpowiedzialności
  - Kiedy czemuś mówisz tak, to czemuś innemu mówisz nie - wiedz czemu mówisz nie, zgadzając się na coś

OPTYMISTA

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST OPTYMISTA, MAJĄ ENTUZJAZM, KTÓRY JEST ZARAŻLIWY. SĄ RADOŚNI I INNYM UDZIELA SIĘ EKSCYTACJĄ TYM, CO MAJĄ ZAMIAR ZROBIĆ.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT OPTYMISTA

- Sprawdź co podnosi na duchu Twój zespół
  - W ten talent wpisane jest dawanie i pokazywanie nadziei
  - Co innym daje nadzieję?
  - Jak im to pokazać?
- Pokazuj innym, w czym są dobrzy
  - Osoby z tym talentem naturalnie zauważają pozytywne strony innych
  - Q12 mówi o uznaniu jako ważnym elemencie
  - Pokazuj to innym częściej, jako pozytywny feedback
- Znajdź grono, w którym możesz ładować swojego Optymistę
  - Czerpiesz energię od innych z pozytywnym nastawieniem
  - Znajdź takie grono
  - Ładuj swojego optymistę
- Naucz się przekazywać energię na różne sposoby
  - Energię można przekazywać w różny sposób w zależności od osoby
    - Uścisk,
    - Notatka
  - Rozmowa
  - Wiadomość
- Naucz się pomagać innym świętować
  - Nie wszyscy umieją świętować i doceniać
  - Jak możesz innym pomóc?
  - W jaki sposób mogą świętować?

ORGANIZATOR

OSOBY, KTÓRE MAJĄ TALENT ORGANIZATOR, POTRAFIĄ ORGANIZOWAĆ, ALE SĄ TAKŻE ELASTYCZNE, CO STANOWI DOBRE UZUPEŁNIENIE TEJ UMIEJĘTNOŚCI. LUBIĄ ROZGRYZAĆ, JAK POŁĄCZYĆ WSZYSTKIE ELEMENTY I ZASOBY, ABY UZYSKAĆ MAKSYMALNĄ EFEKTYWNOŚĆ.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ORGANIZATOR

- Obserwuj czym zonglujesz
  - budowanie uważności na to co robimy
  - Świadomość na co się zgadzamy - bo to nowe, ciekawe vs coś nie działa, warto poprawić
- Naucz się opisywać procesy
  - to, że Ty rozumiesz co się dzieje, to nie znaczy, że wszyscy je rozumieją, a przez to zaangażowanie jest mniejsze
  - w ramach procesów warto nauczyć się mierzyć co zostało zrobione i jak to wpływa na całość działania
- Bierz na siebie właściwe rzeczy
  - jak to pomoże w końcowym celu
  - łączenie tego co robisz, zmieniasz z celem
  - sprawdzanie w jakim momencie jesteśmy - Zasada Pareta
- Naucz się optymalizować pracę zespołu
  - Optymalizować można też pracę zespołu, a nie tylko procesów
  - facylitacja
  - zachowania grupowe
  - Umiejętność przekazywania innym dlaczego zmieniamy, co się zmienia itd
- Naucz się określać co jest możliwe do zmiany
  - gdzie są granice Twojej autonomii?
  - określ na co masz wpływ i tam działaj

OSIĄGANIE

**OSOBY, KTÓRE MOŻNA ZIDENTYFIKOWAĆ JAKO MAJĄCYCH
TALENT OSIĄGANIE, SĄ BARDZO WYTRZYMAŁE
I PRACOWITE. ODCZUWAJĄ SATYSFAKCJĘ, KIEDY SĄ ZAJĘTE
I PRODUKTYWNE.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT OSIĄGANIE

- Wyznacz swoją wizję działania
  - W jakim kierunku idziesz?
  - Jakie etapy są po drodze?
  - Dobry filtr na wybieranie, które zaangażowania wybrać
- Naucz się określać tempo
  - Osoby z tym talentem w naturalny sposób ustalają tempo pracy.
  - Określ jakie tempo jest potrzebne do osiągnięcia celu.
  - Jakie tempo jest dobre dla Ciebie?
  - Jakie tempo jest dobre dla zespołu?
  - Jak ich do tego przekonać?
- Wybierz sposoby śledzenia postępu
  - Świadomość postępu motywuje do działania, zwłaszcza osoby z tym talentem.
  - Jaki sposób śledzenia postępu jest dobry dla Ciebie?
  - Jaki sposób określenia postępu motywuje innych?
- Planuj czas na refleksję
  - Biegając warto czasami sprawdzić czy biegniemy w dobrym kierunku.
  - Warto umieć określić w jakim miejscu w drodze do celu jesteśmy, jak to wygląda z lotu ptaka.
  - Odpoczynek też jest produktywnym działaniem.
- Znajdź partnera, który będzie Cię uzupełniał
  - Z odpowiednim partnerem, który zada odpowiednie pytania działanie może być jeszcze bardziej efektywne
  - Wzajemne motywacja
  - Zapewnienie dobrego kierunku

POWAŻANIE

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST POWAŻANIE, CHCĄ BYĆ
BARDZO WAŻNE W OCZACH INNYCH. SĄ NIEZALEŻNE
I CHCĄ BYĆ ROZPOZNAWALNE.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT POWAŻANIE

- Określ co chcesz po sobie zostawić
  - Jaki jest Twój większy cel, wizja, który wpływa na to w co się angażujesz i co jest dla Ciebie ważne.
- Sprawdzaj DLACZEGO przed JAK
  - Dlaczego to robię?
  - Jak pomogę zespołowi, sobie?
  - Jaki będzie wpływ mojego działania?
  - Pomoże się zaangażować i pomagać innym się angażować
- Naucz się filtrować w co się angażujesz
  - Zastanów się jak wybierasz projekty, zadania i współpracę
  - Pomóż innym wybierać pracę i działania, które mają większy wpływ
  - Komu tak pomożesz? Jak to zakomunikujesz?
  - Korzystaj z określonej przez siebie wizji
- Naucz się komunikować co jest ważne
  - Osoby z tym talentem chcą mieć wpływ, chcą być zapamiętane - jako te, który miały pozytywny wpływ
  - Jak określasz swoje cele w tym kontekście? Dla siebie, zespołu?
  - Jak świętujesz ich osiągnięcie?
- Szukaj obszarów, w których będziesz mieć niezależność
  - Osoby z tym talentem najlepiej działają, kiedy mają określoną niezależność
  - Jak określać ramy tej niezależności?

PRYNCYPIALNOŚĆ

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST PRYNCYPIALNOŚĆ, MAJĄ OKREŚLONY ZESTAW PODSTAWOWYCH WARTOŚCI, KTÓRE SIĘ NIE ZMIENIAJĄ. Z TYCH WARTOŚCI WYŁANIA SIĘ ICH ŻYCIOWY CEL.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT PRYNCYPIALNOŚĆ

- Opisz swoje wartości
  - Nawet jeżeli wydaje Ci się, że je dobrze rozumiesz, warto je opisać
  - Daje to lepsze rozumienie i pozwala zidentyfikować je dokładnie
  - Skorzystaj z kart do wyznaczania wartości
- Wypisz zasady z wartości
  - Siłą osób z tym talentem jest praktyczne korzystanie z wartości w działaniu
  - Jest to łatwiejsze, kiedy masz to przemyślane
  - Dla każdej wartości opisz jakie zasady, przykłady zachowania z nich wynikają
  - Opisz jakie zachowania są w konflikcie z Twoimi wartościami
- Naucz się komunikować Twoje wartości
  - Kiedy chcemy działać zgodnie z wartościami warto umieć o nich opowiadać w rozmowie z innymi
  - Jak opowiesz o swoich wartościach innym? Jak wytłumaczysz swoje zasady?
- Ćwicz rozmowę z osobami z innymi wartościami
  - Rozmowa z osobami, które mają inne wartości bywa trudna
  - Warto się tego uczyć
  - Może warto pomóc innym nazywać ich emocje
- Naucz się tłumaczyć misję na akcje
  - Działając w kontekście firmowym często słyszymy o misji, czyli o tym kim chcemy być, jak chcemy działać
  - Naucz się pomagać innym rozumieć jak misja, wartości przekłada się na praktyczne, codzienne zachowania

ROZWAGA

OSOBY, KTÓRE MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO ROZWAŻNE, NAJLEPIEJ OPISUJE SILNA TROSKA, Z JAKĄ PODEJMUJĄ DECYZJE I WYBORY, PRZEWIDUJĄC POTENCJALNE TRUDNOŚCI.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ROZWAGA

- Mówiąc o ryzykach, mów o możliwościach
  - Co można zrobić z tym obszarem?
  - Co się wydarzy, jeżeli się tym nie zajmiemy?
  - Czy każdy jest gotowy?
    - Można o to zapytać?
  - Można wprost powiedzieć o prawdopodobieństwie
- Naucz się stosować modele decyzyjne
  - Zarządzanie strachem Tima Ferrisa
  - Ćwiczenia stoickie - dajemy ryzyku tyle energii jak duże jest prawdopodobieństwo jego wystąpienia
- Określ role, w których rozważne podejście jest zaletą
  - W jakich rolach potrzebna jest ostrożność?
  - Kiedy cenne jest zatrzymanie się i zweryfikowanie danego obszaru
- Określ akceptowane ryzyko, kiedy w coś się angażujesz
  - Ten talent może uwalniać do działania, jeżeli z góry wiemy jakie ryzyko akceptujemy i jak je zmniejszamy
  - Analiza raz na początku, a potem tylko stosowanie w praktyce
  - Dzięki temu ten talent może bardzo pomagać w działaniu
- Używaj Rozwagi, aby zwiększyć szansę na sukces
  - Ten talent może pomóc nie tylko ograniczać ryzyka, ale też wybrać najlepszą ścieżkę,
  - Może pomóc przeanalizować opcje, zadać właściwe pytania i wybrać najlepszy scenariusz działań
    - To talent z domeny wykonywania!

ROZWIJANIE INNYCH

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ROZWIJANIE INNYCH,
ROZPOZNAJĄ I KULTYWUJĄ POTENCJAŁ U INNYCH.
ZAUWAŻAJĄ SYGNAŁY KAŻDEJ MAŁEJ POPRAWY I CZERPIĄ
Z NIEJ SATYSFAKCJĘ.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ROZWIJANIE INNYCH

- Naucz się rozmawiać o zakresie pomocy
  - Nie każdy chce się rozwijać tak samo
  - Można mieć różne postrzeganie o zakresie pomocy
  - Warto uzgodnić „kontrakt”
  - Ile energii ty wkładasz, ile osoba, której pomagasz
- Zgromadź różne modele uczenia
  - Książki typu „Włam się do mózgu” bardzo w tym pomogą
  - Różne osoby, uczą się w różny sposób - pomoże Ci dobrać sposób do osoby
- Naucz się oceniać postęp
  - Jedną z najbardziej motywujących rzeczy jest świadomość postępu.
  - Naucz się pokazywać postęp i miejsce w procesie na drodze do celu
  - Naucz się pomagać świętować sukces
- Wybierz swój sposób pomagania innym
  - Można pomagać w różny sposób - 1:1, artykuły, nagrania
  - Popatrz na swoje talenty - może tam znajdziesz odpowiedź jaki jest Twój sposób rozwijania innych
- Naucz się określać cel i drogę do tego celu
  - Osoby z tym talentem widzą możliwości rozwoju innych
  - Warto umieć o tym opowiadać, a dzięki temu wspólnie uzgadniać w jakim kierunku zdążacie
    - Dzięki temu może zwiększyć się zaangażowanie

RYWALIZACJA

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST RYWALIZACJA, MIERZĄ SWÓJ ROZWÓJ W KONFRONTACJI Z WYNIKAMI INNYCH. WALCZĄ ZA WSZE O PIERWSZE MIEJSCE I UWIELBIAJĄ ZAWODY.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT RYWALIZACJA

- Określ z kim rywalizujesz
  - W jaki sposób określić jak będziecie się porównywać
- Zdobądź wiedzę o tworzeniu kultury do zwyciężania
  - Rywalizacja jest talentem z domeny wpływania
  - Czytaj o tym co sprawia, że tworzy się kultura zwyciężania
  - Określ jaką możesz mieć w tym rolę
- Wybieraj zadania i projekty, w których możesz się mierzyć z innymi
  - Osoby z tym talentem motywuje wygrywanie
  - Wygrywanie oznacza bycie lepszym od innych, na zewnątrz projektu, zadania, zespołu - jak to sprawdzić?
  - Warto nauczyć się określać na czym polega mierzenie się z innymi w danym projekcie
- Określ dla kogo wygrywasz
  - Dużą motywacją może być świadomość dla kogo wygrywamy - grupa, zespół, sprawa
  - Określ jakiego uznania po wygranej potrzebujesz, a co jest zależne od Ciebie
- Naucz się analizować wygrane
  - Wiele osób przechodzi do porządku dziennego po wygranej, czasami bardziej skupiając się na porażkach i ich analizach
  - Z wygranej możesz się wiele nauczyć
    - Znajdź swój sposób analizy wygranej i wyciągania wniosków

STRATEG

**OSOBY, KTÓRE OKREŚLANE SĄ MIANEM STRATEGÓW,
TWORZĄ ALTERNATYWNE ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA.
W ZETKNIĘCIU Z KAŻDĄ SYTUACJĄ MOGĄ SZYBKO
ROZPOZNAĆ ODPOWIEDNIE WZORY I PROBLEMY.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT STRATEG

- Naucz się wizualizować swoje strategie
  - Dzięki wizualnemu pokazaniu opcji, strategii możesz przekonać więcej osób
  - Myślisz szybciej niż inni o opcjach - pomóż innym zobaczyć, skąd Twoje wybory
- Angażuj się na wczesnym etapie celu
  - Pomagaj kształtować plan
  - Pomóż określić kto, kiedy i jak
- Ćwicz werbalizowanie myśli
  - Opowiedz o tym co przewidujesz, że się wydarzy
  - Wymień opcje jakie dostrzegasz
  - Opisz, która z nich wydaje się najlepsza
- Naucz się pokazywać opcje, które zostały pominięte
  - Naturalnie dostrzegasz więcej opcji niż inni
  - Naucz się dobrze je wnosić - poszerzać pulę opcji, z których można skorzystać
- Naucz się mówić o strategiach we właściwym czasie
  - Nie wszyscy są gotowi na zobaczenie wszystkich opcji - naucz się wnosić je w odpowiednim czasie.
  - Dzięki temu mogą być usłyszane

UCZENIE SIĘ

OSOBY, KTÓRE MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO MAJĄCYCH TALENT UCZENIE SIĘ, PRAGNĄ SIĘ UCZYĆ I CIĄGŁE NAD SOBĄ PRACOWAĆ. EKSCYTUJE ICH SZCZEGÓLNIIE PROCES NAUCZANIA, BARDZIEJ NIŻ SAM REZULTAT.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT UCZENIE SIĘ

- Ucz się intencjonalnie
  - Wybieraj te obszary, które możesz przetestować w praktyce
  - Dzięki temu przenosisz wiedzę na umiejętności i od wzmacniasz to czego się nauczysz, bo testujesz w praktyce
- Wybierz sposób obserwowania postępu
  - Postęp motywuje - wiele osób, które zajmuje się motywacją powtarza to.
  - Podziel naukę na etapy, rób sobie testy - cokolwiek dla Ciebie działa
- Ustal DoL - Definicję Nauczonego
  - DoD - to koncept, który programiści używają, aby ustalić co to znaczy, że coś jest zrobione - Definition of Done
  - Ustal swoje Deinition of Learned - kiedy wiesz, że już nauczyłeś się tyle ile chciałeś?
- Szukaj okazji do bycia początkującym
  - Szukaj obszarów, w których jeszcze nie wiesz dużo
  - Będzie to dawało radość z poznawania i będzie dawało energię
- Znajdź swój sposób uczenia się
  - Książki typu Włam się do mózgu czy Peak: Secrets from the New Science of Expertise
  - Kurs Learning How to Learn: Powerful mental tools to help you master tough subjects
  - Dobierz do swojego trybu - wzrokowe, kinestetyk etc

UKIERUNKOWANIE

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST UKIERUNKOWANIE, POTRAFIĄ OBRAĆ KIERUNEK, PODĄŻAĆ ZA NIM, A TAKŻE KORYGOWAĆ SWÓJ KURS, ABY POZOSTAĆ NA DOBREJ DRODZE. NAJPIERW WYZNACZAJĄ PRIORYTETY, A NASTĘPNIE DZIAŁAJĄ.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT UKIERUNKOWANIE

- Znajdź swój rytm
  - W zależności od Twoich pozostałych talentów, ustal jaki jest Twój rytm skupienia się.
    - Codziennie na chwile
    - Na cały dzień, co jakiś czas
    - Kilka razy w tygodniu na kilka godzin
  - Pomocna może być książka Cala Newporta Praca głęboka, w której opisuje on różne podejścia.
- Obserwuj co Cię rozprasza
  - Zapisuj co Cię rozprasza, aby potem móc te czynniki wyeliminować.
  - Inspiracja z techniki pomodoro
- Ustal rytm sprawdzania obszaru skupienia
  - Czas i przestrzeń na sprawdzenie, czy to na czym się skupiasz jest nadal warte Twojej energii
  - Sprawdzenie czy można zmienić sposób działania
- Opracuj swój sposób wybierania na czym się skupiasz
  - Warto świadomie wybierać na czym się skupiasz. Z tym talentem będziesz chcieć doprowadzić to do końca.
  - Co Ci w tym pomaga? Inni ludzie? Dane?
- Określaj wprost na czym się NIE skupiasz
  - Świadomość innych obszarów - przypomnienie, że inne rzeczy też istnieją
  - Pomoc przy ewentualnym przełączaniu się

WIARA W SIEBIE

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST WIARA W SIEBIE, MAJĄ PEWNOŚĆ, ŻE MOGĄ ZARZĄDZAĆ SWOIM ŻYCIEM. MAJĄ WEWNĘTRZNY KOMPAS, KTÓRY DAJE IM PEWNOŚĆ CO DO TEGO, ŻE ICH DECYZJE SĄ WŁAŚCIWE.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT WIARA W SIEBIE

- Zapoznaj się z działaniem systemu 1 i systemu 2
  - Naucz się świadomiej wybierać, który kiedy stosujesz
  - przeczytaj książkę "Pułapki myślenia" Daniela Kahnemana
- Zapoznaj się z granicami, które nie mogą być przekroczone
  - Da ci do ramy do działania
  - A jeżeli nie chcesz się ograniczać, to dowiedz się jakie są konsekwencje przekroczenia tych granic
- Pomagaj innym podejmować decyzje
  - Osoby z tym talentem mają dużą wiarę i zaufanie do siebie w ryzykownych sytuacjach
  - Mogą pomóc innym podjąć ważne decyzje
- Rób więcej nowych rzeczy
  - Wybieraj takie, które są zgodne z Twoimi wartościami i przekonaniem
  - Dzięki temu talentowi będziesz mieć mocne przekonanie, że dasz radę!
- Określaj granicę tego co wiesz i nie wiesz
  - Kiedy działasz będziesz mieć świadomość, czy działasz na podstawie wiedzy czy intuicyjnie

WIZJONER

OSOBY, KTÓRE OKREŚLANE SĄ MIANEM WIZJONERÓW, SĄ ZAINSPIROWANE PRZYSZŁOŚCIĄ I JEJ POTENCJAŁEM. INSPIRUJĄ INNYCH SWOIMI WIZJAMI PRZYSZŁOŚCI.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT WIARA W SIEBIE

- Pokazuj możliwości
  - Z tym talentem masz łatwość wymyślania co może być naszym celem
  - Możesz pokazywać różne możliwości, dzięki temu zachęcać innych do działania
- Pomóż zmniejszać napięcie emocjonalne
  - Pokazuj jakie mamy opcje
  - Ludzie często boją się przyszłości. Możesz pokazać jak ona może wyglądać. Co dobrego w niej czeka. Jak może wyglądać.
- Naucz się łączyć teraźniejszość z przyszłością
  - Nie tylko gdzie idziemy, ale dlaczego tam idziemy i co nam to da
- Pokazuj swoje wizję
  - „Wyciągnij” wizję z głowy, pokazuj, opisuj
  - Pomożesz innym zrozumieć co siedzi w Twojej głowie
  - Może warto nauczyć się opowiadania opowieści (story telling)
- Naucz się przekonywać innych do swojej wizji
  - Co sprawia, że inni wierzą w Twoją wizję?
  - Czego inni potrzebują, by zacząć działać - sprawdź to i dostosuj to jak pokazujesz wizję różnym osobom.

WSPÓŁZALEŻNOŚĆ

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST WSPÓŁZALEŻNOŚĆ,
WIERZĄ W RELACJE MIĘDZY WSZYSTKIMI RZECZAMI. NIE
WIERZĄ W PRZYPADKI I SĄDZĄ, ŻE KAŻDE WYDARZENIE MA
SWOJĄ PRZYCZYNĘ.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT WSPÓŁZALEŻNOŚĆ

- Pomagaj innym rozumieć sytuację
  - Osoby z tym talentem wprowadzają spokój, gdy wydaje się, że obecna sytuacja nie ma sensu
  - Pokazują rzeczy w przyszłości i przeszłości
- Naucz się pokazywać przyczynę
  - Czasami nie rozumiemy, jak znaleźliśmy się w danym miejscu - osoby z tym talentem umieją pokazać to co się wydarzyło i doprowadziło do obecnego stanu
- Pokazuj możliwości
  - Dzięki zrozumieniu tego co doprowadziło kogoś do obecnego stanu, osoba z tym talentem może pokazać jakie są możliwości i co trzeba zrobić
- Pomagaj w planowaniu
  - Dzięki temu talentowi można pomóc innym zobaczyć nie tylko jakie są możliwości, ale też jakie będą długofalowe skutki
  - Pomóż na tej podstawie wybrać, która opcja jest najlepsza
- Określaj czas na badanie połączeń
  - Czasami osoby z tym talentem, ponieważ widzą wszystkie przyczyny i możliwości, bardzo dokładnie tłumaczą innym pomysły, sytuację, a inni trochę się w tym gubią
  - Warto nauczyć się wybrać to co najważniejsze, aby inni nie tracili uwagi

ZBIERANIE

**OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ZBIERANIE, PRAGNĄ
WIEDZIEĆ WIĘCEJ. CZĘSTO LUBIĄ ZBIERAĆ
I ARCHIWIZOWAĆ WSZYSTKIE RODZAJE INFORMACJI.**

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ZBIERANIE

- Naucz się tworzyć kategorie
  - Taksonomia nakierowane nie na zapisywanie, ale odtwarzanie
  - Jak będę tego szukał vs jak to zapisać
- Zdefiniuj miejsca, gdzie gromadzisz informacje
  - Notatki z książek, ciekawe filmy, informacje o ludziach itd
  - Tak, żeby było to łatwe do użycia - do zapisu i odczytu
- Szukaj dobrych źródeł informacji
  - Subskrypcje, grupy, lokalizacje
  - Sprawdzone informacje, którym ufasz
- Zgłaszaj się do nowych projektów
  - Możliwość wykorzystania szukania nowych informacji w praktyce
  - Poznawanie nowych lokalizacji, klientów, organizacji, projektów, narzędzi
- Naucz się dawać dodatkowe informacje
  - Artykuły, kontakt do ludzi, doświadczenia, rzeczy, powiązania
  - Nie jako ciekawostkę, ale poszerzenie perspektywy, nowy punkt patrzenia, uzupełnienie kontekstu

ZGODNOŚĆ

OSOBY, KTÓRYCH TALENTEM JEST ZGODNOŚĆ, SZUKAJĄ POROZUMIENIA. NIE LUBIĄ KONFLIKTÓW, SZUKAJĄ ZGODY.

PIĘĆ POMYSŁÓW NA ZAINWESTOWANIE W TALENT ZGODNOŚĆ

- Naucz się rozróżniać konflikt od konfrontacji
  - Czym się różni jedno od drugich?
  - Skąd będziesz wiedzieć, kiedy jest jedno i drugie
  - Jak zarządzać nimi?
- Bądź mediatorem
  - Książka „Negocjuj jakbym od tego zależało od tego Twoje życie” Chris Voss
  - Naucz się sprawdzać czy ludzie w zespole się rozumieją, mają to samo zrozumienie sytuacji
  - Jak możesz sprawić, żeby ludzie w grupie porozumieli się
- Zidentyfikuj co pomaga się uspokoić
  - Ludzie mają określone potrzeby w czasie stresujących sytuacji
  - Pokazuj wzajemną perspektywę
  - Stosuj sposób komunikacji z Porozumienia bez przemocy
- Zostań facylitorem
  - Zrozum jak działa grupa
  - Zdobądź wiedzę o procesach grupowych
  - Jak przeprowadzić grupę przez trudne tematy
- Znajdź miejsce, gdzie możesz bezpiecznie dzielić się przemyśleniami
  - Zaufana grupa
  - Spotkania 1:1 z wybranymi osobami
  - Pisanie dziennika